

Az EBH iránymutatása

a

**fejlett mérési módszerről (AMA) – kiterjesztések
és módosítások**

(EBA/GL/2012/01)

London, 2012. január 6.

Az EBH iránymutatása a fejlett mérési módszerről (AMA) Kiterjesztések és módosítások (EBA/GL/2012/01)

Az iránymutatás jogállása

1. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az EBH az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EBH-rendelet) 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az EBA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi szereplők minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.

2. Az iránymutatások az EBH-nak a Pénzügyi Felügyeleték Európai Rendszere keretén belüli felügyeleti gyakorlatokra, illetve arra vonatkozó álláspontját rögzítik, hogy az uniós jogot egy adott területen hogyan kell alkalmazni. Az EBH ezért elvárja, hogy ellenkező rendelkezés hiányában minden hatáskörrel rendelkező hatóság és a pénzügyi piacok valamennyi résztvevője betartsa a neki címzett iránymutatásokat. Az iránymutatások hatálya alá tartozó, hatáskörrel rendelkező hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásoknak, hogy azokat beépítik saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti szabályaik és/vagy útmutatásaik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), többek között ott, ahol a dokumentumban szereplő adott iránymutatás elsősorban intézményekre vonatkozik.

Jelentési követelmények

3. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak 2012. március 6-ig be kell jelenteniük az EBH-nak, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni ezen iránymutatásnak, illetve hogy milyen okok miatt nem felelnek meg annak. A bejelentést az e dokumentum V. fejezetében szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Bejelentést olyan személy nyújthat be, aki felhatalmazással rendelkezik arra nézve, hogy hatáskörrel rendelkező hatóságának nevében tájékoztassa az EBH-t. Felhívjuk a figyelmét, hogy e megfelelési igazolás más módon – például a fenti e-mail címtől eltérő címre történő továbbítással, vagy az előírt formanyomtatványt nem tartalmazó e-mailben – való közzlése nem fogadható el érvényes közzlési módként.

4. A hatáskörrel rendelkező hatóságok előző bekezdésben említett bejelentését az EBH-rendelet 16. cikke értelmében az EBH honlapján közzéteszik.

Az iránymutatás alábbiakban közölt szövegében konkrét szempontokkal kapcsolatban esetenként további magyarázatok szerepelnek, amelyek példák vagy egy rendelkezés mögöttes indokát világítják meg. Ilyen esetben a magyarázó szöveg keretben jelenik meg.

Tartalomjegyzék

I. cím – Tárgy és hatály	4
Tárgy 4	
Hatály és alkalmazási szint.....	4
II. cím – Az AMA-n végrehajtott kiterjesztésekre és módosításokra vonatkozó követelmények	4
Az AMA módosításával kapcsolatos politika.....	4
Az AMA-módosítások lényegesség szerinti kategóriái	5
Az AMA módosításával kapcsolatos politika benyújtása	6
Felügyeleti eljárások a kiterjesztésekre és a jelentős módosításokra vonatkozóan.....	6
Felügyeleti eljárások a lényeges módosításokra vonatkozóan.....	7
Felügyeleti eljárások a kisebb módosításokra vonatkozóan	7
III. cím – Záró rendelkezések és végrehajtás	8
Átmeneti rendelkezések	8
Az alkalmazás időpontja.....	8
1. melléklet – A kiterjesztések és módosítások minősítésére vonatkozó kritériumok; a jelentős, lényeges és kisebb kategóriába történő besorolás	9
A) Az AMA módszeren végrehajtott kiterjesztések	9
B) Az AMA-n végrehajtott jelentős módosítások	9
C) Az AMA-n végrehajtott lényeges módosítások.....	10
D) Az AMA-n végrehajtott kisebb módosítások	11

I. cím – Tárgy és hatály

1. cikk

Tárgy

Ezen iránymutatások a működési kockázatra vonatkozó szabályozói tőkekövetelmények meghatározásához használt fejlett mérési módszeren (AMA) végrehajtott kiterjesztések és módosítások intézményi belső gyakorlatára és felügyeleti kezelésére vonatkozó gyakorlatokat és eljárásokat hangolják össze.

2. cikk

Hatály és alkalmazási szint

Ezen iránymutatások a hatáskörrel rendelkező hatóságokra és a működési kockázat tőkekövetelményének kiszámításakor AMA-t használó intézményekre, valamint – amennyiben az AMA-t egységesen használják – az uniós hitelintézeti anyavállalatokra vagy EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalatokra alkalmazandók.

II. cím – Az AMA-n végrehajtott kiterjesztésekre és módosításokra vonatkozó követelmények

3. cikk

Az AMA módosításával kapcsolatos politika

1. Egy intézmény a hierarchia megfelelő szintjén – figyelembe véve a saját szervezeti jellemzőit és az AMA-jellemzőket – jóváhagyja és végrehajtja az AMA kiterjesztéseire és módosításaira vonatkozó belső politikákat (az AMA módosításával kapcsolatos politikát), az AMA-kiterjesztések és -módosítások belső jóváhagyására vonatkozó eljárásokat és felelősségi köröket is beleértve.
2. Az AMA módosításával kapcsolatos politika keretében az intézmény dokumentálja a tervezett AMA-kiterjesztések és -módosítások minősítésére és kezelésére vonatkozó elveit és eljárásait. Ide tartoznak a lehetséges módosítások minősítésére vonatkozó megfelelő kritériumok, valamint az AMA-kiterjesztések és -módosítások végrehajtására és dokumentálására vonatkozó belső folyamatok és felelősségi körök.
3. A tervezett AMA-kiterjesztéseket és -módosításokat az alábbi (a 4. cikk szerinti) négy kategóriába kell besorolni. A tervezett AMA-kiterjesztések és -módosítások minősítésére vonatkozó alapkritériumok részletes leírása ezen iránymutatás mellékletében található. Az intézmények azonban csak azokat a kritériumokat emelik be az AMA módosításával kapcsolatos

politikájukba, amelyek a saját egyedi AMA-jukra alkalmazhatók, és a mellékletben leírtakon felül további kritériumokat is kidolgoznak, figyelembe véve a saját AMA-jukra vonatkozó sajátosságokat.

4. Ezen kívül az AMA módosításával kapcsolatos politika a tervezett kiterjesztések vagy jelentős módosítások – külső vagy belső – független felülvizsgálatáról is rendelkezik.
5. Az intézmény a belső irányításában vagy az AMA-keretében történő változások tükrében szükség szerint felülvizsgálja és kiigazítja az AMA módosításával kapcsolatos politikát.
6. Az AMA módosításával kapcsolatos politikát és annak alkalmazását rendszeresen független felülvizsgálatnak kell alávetni.

4. cikk

Az AMA-módosítások lényegesség szerinti kategóriái

1. Az AMA módosításával kapcsolatos politika a kiterjesztések és módosítások alábbi kategóriáit használja:
  - a. kiterjesztések;
  - b. jelentős módosítások;
  - c. lényeges módosítások; és
  - d. kisebb módosítások.
2. A tervezett módosítások besorolását nem egymástól elszigetelten, hanem olyan más módosításokkal összefüggésben kell vizsgálni, amelyeket korábban hajtottak végre, amelyek a tervek szerint ugyanabban az időpontban lépnek életbe, vagy amelyeket már a jövőre nézve terveznek.
3. A fent említett különböző típusú módosítások kategóriáit és – amennyiben az egyes intézményekre alkalmazandók – besorolási kritériumait be kell építeni az AMA módosításával kapcsolatos belső politikába. Az intézmény a belső irányítása és AMA módszer jellemzőinek megfelelően további részletes szabályokkal is kiegészíti az AMA módosításával kapcsolatos politikát.
4. Ha egy módosításnak a tőkekövetelményre gyakorolt tényleges mennyiségi hatás alapján történő besorolása eltér ugyanezen módosítás minőségi kritériumok alapján való besorolásától, az intézmények az adott változást a magasabb lényegességi kategóriába sorolják.
5. Függetlenül attól, hogy egy intézménynek az AMA módosításával kapcsolatos politikája milyen kritériumokat rögzít a lehetséges változások besorolására, a hatáskörrel rendelkező hatóságok fenntartják a jogot egy adott AMA-módosítás lényegességének átminősítésére és a felülvizsgálati eljárások ezen iránymutatás szerinti alkalmazására.

5. cikk

Az AMA módosításával kapcsolatos politika benyújtása

1. Az intézmény, illetve – amennyiben az AMA-t egységes alapon használják – az EU-szintű hitelintézeti anyavállalat vagy az EU-szintű pénzügyi holdingtársaság anyavállalat az AMA módosításával kapcsolatos politikáját és annak minden további módosítását benyújtja a hatáskörrel rendelkező hatósághoz.
2. Az AMA alkalmazását kérelmező intézmények az előírt dokumentáció részeként az AMA módosításával kapcsolatos politikát is benyújtják a hatáskörrel rendelkező hatóságokhoz.

6. cikk

Felügyeleti eljárások a kiterjesztésekre és a jelentős módosításokra vonatkozóan

1. Az AMA-nak a melléklet A) és B) fejezetében található kritériumok szerint meghatározott kiterjesztéseinek és jelentős módosításainak végrehajtásához a hatáskörrel rendelkező hatóságok kifejezett jóváhagyása szükséges. A szóban forgó felügyeleti jóváhagyás elnyerésére az európai bankfelügyelők bizottsága (EBFB) „Validációsiránymutatás” című dokumentumában szereplő eljárást kell alkalmazni.

Magyarozó megjegyzés:

A modellek validációjárvonatkozó, 2006. április 4-én közzétett EBFB-iránymutatás megtalálható az EBH honlapján a „Publications” (Kiadványok) részben. A modellváltások értékelése szempontjából a modellek validációjára vonatkozó iránymutatás azon részei a legfontosabbak, amelyek a székhely szerinti és a fogadó ország felügyeleti hatóságai közötti együttműködés eljárásaira, a jóváhagyási és a jóváhagyás utáni eljárásokra (2. szakasz) vonatkoznak.

2. Amennyiben egy intézmény kiterjesztést vagy jelentős módosítást kíván végrehajtani az AMA-n, a megfelelő időben – a tervezett kiterjesztés/módosítás végrehajtása előtt – kérelmet kell benyújtania a hatáskörrel rendelkező hatósághoz, melyhez csatolnia kell az annak értékeléséhez szükséges dokumentációt, hogy a kiterjesztett vagy módosított AMA az új tartalommal is megfelel a szabályozási követelményeknek; e dokumentációnak legalább a következőket kell tartalmaznia:
  - a. a kiterjesztés vagy jelentős módosítás leírása;
  - b. a kiterjesztés/módosítás magyarázata, célja és várható hatása az AMA szerinti tőkekövetelménye; valamint
  - c. beszámoló a tervezett kiterjesztés vagy jelentős módosítás független felülvizsgálatáról.
3. A hiánytalan kérelem kézhezvételét követően a hatáskörrel rendelkező hatóság értékeli a tervezett kiterjesztést vagy jelentős módosítást,

megindítja a megfelelő jóváhagyási eljárást, és ezt követően dönt arról, hogy megadja-e az intézménynek az engedélyt az AMA módszeren végrehajtandó kiterjesztésre és/vagy jelentős módosításra.

4. Egy kiterjesztés vagy jelentős változás jóváhagyása, amelyről értesítették az intézményt, bizonyos további cselekmények (például a régi és az új AMA módszer párhuzamos működtetése) teljesítéséhez köthető, illetve a jóváhagyáshoz az AMA kiterjesztett és/vagy módosított részeinek javítására vonatkozó ajánlások is csatolhatók. A hatáskörrel rendelkező hatóságok magyarázatot fűznek az említett feltételekhez és/vagy ajánlásokhoz.

7. cikk

Felügyeleti eljárások a lényeges módosításokra vonatkozóan

1. Amennyiben egy intézmény – a melléklet C) fejezete szerinti – lényeges módosítást kíván végrehajtani az AMA-n, a megfelelő időben, még a tervezett módosítás végrehajtása előtt tájékoztatnia kell erről a hatáskörrel rendelkező hatóságot. Az intézménynek be kell mutatnia a szükséges dokumentumokat, köztük a módosítás bemutatását, célját és az AMA szerinti tökekövetelményre gyakorolt várható hatását.
2. A hatáskörrel rendelkező hatóság értékeli az AMA módosítását, és tájékoztatja az intézményt a módosítással szembeni esetleges szabályozói kifogásairól. Ehhez ajánlott vagy kötelező kiigazító intézkedések, az új/módosított részek lehetséges javítására vonatkozó javaslatok vagy más konkrét kérések (például a régi és az új AMA módszer párhuzamos működtetése) és azok indoka is kapcsolódhat.
3. Az intézménynek csak azután kell alkalmaznia a szabályozási célú módosítást, hogy megkapta a hatáskörrel rendelkező hatóságok igenlő válaszát.
4. Amennyiben a hatáskörrel rendelkező hatóság átminősíti a módosítást kiterjesztéssé vagy jelentős módosítássá, tájékoztatnia kell erről az intézményt, és újabb hivatalos kérelemre külön jóváhagyási eljárást kell lefolytatni a 6. cikkben előírtak szerint.

8. cikk

Felügyeleti eljárások a kisebb módosításokra vonatkozóan

1. Az AMA-n végrehajtott kisebb változtatások szintén az AMA módosításával kapcsolatos politika részét képezik, és ezeket megfelelően dokumentálni kell.
2. A hatáskörrel rendelkező hatóság azt írja elő az AMA-t használó intézmény számára, hogy a kisebb módosításokat legalább évente jelentse be. E módosítások más, nem kifejezetten az adott módosítás vizsgálata céljából indított AMA-felülvizsgálatok keretében is felülvizsgálhatók.

III. cím – Záró rendelkezések és végrehajtás

9. cikk

Átmeneti rendelkezések

Azon intézményeknek, amelyek 2011. december 31-ig megkapták az AMA-ra vonatkozó jóváhagyást, illetve amelyek 2012. június 30. előtt kérelmezték az AMA jóváhagyását, 2012. június 30-ig be kell nyújtaniuk az AMA módosításával kapcsolatos politikájukat az érintett hatáskörrel rendelkező hatósághoz.

10. cikk

Az alkalmazás időpontja

A hatáskörrel rendelkező uniós hatóságok úgy hajtják végre az iránymutatást, hogy 2012. március 6-ig beépítik azt felülvizsgálati eljárásaikba. Ezt követően a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak kell gondoskodniuk arról, hogy az iránymutatást az intézmények ténylegesen betartsák. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak nemzeti előírásaik szerint tájékoztatást kell adniuk arról, hogy az intézményeknek milyen módon kell az AMA-kiterjesztéseket és -módosításokat a hatáskörrel rendelkező hatóságok tudomására hozniuk, és az utóbbiak hogyan küldjék el válaszukat az intézménynek.

1. melléklet – A kiterjesztések és módosítások minősítésére vonatkozó kritériumok; a jelentős, lényeges és kisebb kategóriába történő besorolás

Ez a melléklet a kiterjesztésnek, valamint a jelentős, lényeges és kisebb módosításnak minősített esetek nem kizárólagos felsorolását tartalmazza. A felsorolás iránymutatásul szolgál a módosítások lényegesség szerinti minősítéséhez.

A) Az AMA módszeren végrehajtott kiterjesztések

1. Az mérési rendszeren végrehajtott kiterjesztések:
  - a. az AMA szerinti tőkekövetelmény első csökkenése a várható veszteség miatt;
  - b. működési kockázat csökkentési technikák (például biztosítás vagy más kockázat-átruházási mechanizmusok) első bevezetése;
  - c. diverzifikációs előnyök első bevezetése; és
  - d. csoportszintű allokációs mechanizmus első bevezetése.
2. Az AMA alkalmazási körén végrehajtott következő típusú kiterjesztések vagy módosítások csak akkor minősülnek az AMA módszer kiterjesztésének, ha jelentős hatással vannak az intézmény kockázati profiljára:

Magyarozó megjegyzés:

A működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény kiszámítása során az intézményeknek az egyesüléseket, a felvásárlásokat és a belső üzleti struktúra változásait is figyelembe kell venniük. Ez az AMA alkalmazási körére is hatással lehet. Ha a szóban forgó kiterjesztések vagy módosítások csak jelentéktelen hatást gyakorolnak a kockázati profilra, az intézmények előzetes jóváhagyási eljárás nélkül is alkalmazhatják a módosításokat, és beépíthetik azokat a lényeges és/vagy kisebb módosítások kategóriájába.

- a. az intézmény azon részeire való kiterjesztés, amelyekre a jóváhagyás még nem vonatkozott, ha az AMA használat iránti kérelemmel együtt benyújtott, fokozatos bevezetésre vonatkozó (roll-out) tervben ez nem szerepelt; és
- b. az egyedi helyeken, jogi vagy üzleti egységeknél addig alkalmazott részleges használat módosítása, ha az AMA használat iránti kérelemmel együtt benyújtott, fokozatos bevezetésre vonatkozó (roll-out) tervben ez nem szerepelt.

B) Az AMA-n végrehajtott jelentős módosítások

Az AMA-n végrehajtott jelentős módosítások közé tartoznak az alábbiak:

- a. alapvető módosítások a tőkeszámításhoz alkalmazott adatállomány struktúrájában és jellemzőiben (például új külső adatforrások első használata, átállás beépített külső adatforrásokról);
- b. alapvető változások a mérési rendszerben a logika vagy a módszerek módosítása miatt (például átállás az alapvetően adatbázison alapuló módszerekről az elsődlegesen forgatókönyveken alapuló modellekre és viszont, változás a négy elem használatára vagy súlyozására vonatkozó kritériumokban, és változás az eloszlással kapcsolatos feltételezésekben/paraméterbecslési eljárásban), vagy fontos változások a csoport struktúráján belül (például jelentős üzleti egységek, köztük leányvállalatok értékesítése);
- c. változás az allokációsmechanizmus logikájában és vezérelvében; és
- d. alapvető változások a működésikockázat-kezelési funkció szervezeti és operatív struktúrájában, különösen, ha a szóban forgó változások hatást gyakorolnak a függetlenségükre (például az intézkedésekösszeférhetetlenséget okoznak vagy korlátozzák a rendelkezésre álló erőforrásokat).

C) Az AMA-n végrehajtott lényeges módosítások

Az AMA-n végrehajtott lényeges módosítások közé tartoznak az alábbiak:

- a. az intézmény belső veszteség adatok gyűjtésére, forgatókönyv-elemzések végzésére, valamint az üzleti környezet és a belső ellenőrzési tényezők meghatározására irányadó eljárásaiban végrehajtott módosítások;
- b. a mérési rendszer változása a logikában vagy a módszerekben végrehajtott módosítás miatt, illetve változás a csoport struktúrájában (például a referencianap és/vagy a megfigyelési időtartam változása a tőkeszámításhoz alkalmazott adatállomány felépítése szempontjából, a *de minimis* és/vagy a body-tail eloszláson alapuló modell értékhatárainak beállítására vonatkozó kritériumok/technikák változása, a modell granularitásának változása, a korábban jóváhagyott várható veszteség, a kockázatcsökkentési technikák és az elismert korrelációk meghatározására vonatkozó kritériumok/technikák változása);

Magyarozó megjegyzés:

A *de minimis* modellezési értékhatár azt a szintet jelenti, amely fölött a modell alkalmas az adatok kezelésére; a „body-tail” modell szerinti értékhatár a veszteség olyan szintje, amely megkülönbözteti a főrészt és a farkokat, ezt tipikusan különböző módszerek alkalmazása esetén használják.

- c. informatikai rendszerek bevezetése az AMA módszerben, az adatkezeléssel vagy az adatszolgáltatási eljárásokkal kapcsolatban;
- d. változás az intézménynek az AMA módszer belső validációjára és felülvizsgálatára használt logikájában vagy módszereiben; és

- e. változások, amelyek jelentősen módosítják a működési kockázat tőkekövetelményét. A módosítás hatásának kiszámítása az aktuális AMA-modell alkalmazásával kapott tőkekövetelményadat és a változások után javasolt modell adatainak összevetésével történik. Amennyiben az AMA-t egységes alapon alkalmazzák, a módosítás hatását csak csoportszinten kell kiszámítani. A hatáskörrel rendelkező hatóságok értékhatárt állapíthatnak meg annak meghatározására, hogy mi számít jelentős módosításnak.

D) Az AMA-n végrehajtott kisebb módosítások

Minden olyan módosítás, amely nem felel meg az intézmények AMA módosításával kapcsolatos politikájában meghatározott, a fenti kategóriákra (A–C) vonatkozóan kifejtett kritériumoknak, és amely még más módosítással összefüggésben sem tartozik az iránymutatás 4.3. pontja szerinti egyik kategóriába sem, az AMA kisebb módosításának minősül.